

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada. Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday

РІК IX. Ч. 144 (1040). ЧЕТВЕР, 1. ГРУДНЯ 1927. WINNIPEG, MAN. THURSDAY, DECEMBER 1st, 1927. No. 144 (1040). VOL. IX.

ПОЛЬЩА СТАРАЄТЬСЯ ВИКЛИКАТИ ПОВСТАННЯ НА ЛИТВІ.

Прем'єр Вальдемарс каже, що жадна литовська партія не годиться на зречення Вильни; порозуміння з Польщею неможливе без звороту міста.

НЬО-ЙОРК, 28. листопада. — Нинішні депеші вказують, що напруження в рижних столицях Європи збільшилося через опублікування закидів литовського прем'єра, що Польща підбурює до повстання на Литві. В той сам час підкреслюють, що Вильна, захоплена поляками 1920 року, є головною перешкодою до відновлення зносин між обома країнами.

Литовський прем'єр Вальдемарс виставив до берлінського кореспондента Райтера телеграму, в якій заявляє, що польський уряд уживає певні особи, які втілюють в Литві після нещодавньої спроби викликати повстання в місяці вересні, як організаторів руху проти литовського уряду.

Щодо дипломатичних зносин, які є зрівняні від часу захоплення Вильни, телеграма каже: "Я мушу підкреснути, що жадна литовська партія не годиться на зречення Вильни, а найменше зі всіх моя власна партія. Я готовий відновити нормальні зносини, коли прийде до вдоволюючого порозуміння з Польщею відносно Вильни й коли Польща замани-

фестує готовість респектувати незалежність Литви".

Хоча рада амбасадорів в 1923 році одобрила претенсії Польщі до Вильни, то Литва відмовилася прийняти це рішення.

КОВНО, Литва, 28. листопада. — Прем'єр Вальдемарс заявив сьогодні, що війна між Польщею а Литвою не є правдоподібна, бо обидві держави належать до Ліги Націй.

Він реферував до напруженої ситуації, існуючої між Польщею а Литвою від 1920 року, коли поляки окупували Вильну, яка була конституційною столицею литовської держави, утвореної Лігою Націй.

Прем'єр заявив одначе, що на випадок польсько-литовської війни Радянський Союз не зможе остати нейтральним. Вальдемарс осуджував старання Польщі викликати повстання на Литві. Ці старання, сказав він, є засуджені на невдачу.

Литовський диктатор-настоював — і на це він клав найбільший натиск — що порозуміння з Польщею неможливе без звороту Вильни, яка є інтегральною частиною Литви.

УРЯД ЛИТВИ НЕ ХОЧЕ УСТУПИТИ ПЕРЕД ОФІЦІРАМИ.

КОВНО, Литва, 28. листопада. — Литовський президент Сметона і прем'єр Вальдемарс відмовляються зрештувати в користь коаліції, як цього домагаються деякі офіцери армії.

Визначні члени всіх партій конференсували з президентом і прем'єром і дістали від них відмову відповідь.

Кажуть, що Вальдемарс приказав арештувати капітанів Шмукі й Гаткуса, які вручили йому ультимат від гарнізону, вимагаючи його зрештувати й зробити місце для коаліційного кабінету.

Генеральний військовий штаб приказав арештувати й поста-

вити на суд за зраду всіх офіцерів і жовнів, що заявили своє невдоволення з теперішнього уряду.

Полковник Петруіс, командант гарнізону, який намовив військо до вислання ультимату до Вальдемарса, зібрав арештований за зраду.

ВІСТКА ПРО ПОВАЛЕННЯ УРЯДУ НЕПРАВДИВА.

ЛОНДОН, 28. листопада. — Депеша Райтера з Ковна, столиці Литви, заявляє, що відомлення до берлінських газет про військовий бунт у Ковні й повалення литовського уряду є цілком безпідставні.

ЛІГА НАЦІЙ НЕ ВСПІЄ ПОЛАГОДИТИ СПОРУ МІЖ КРАТНАМИ.

ЛОНДОН, 29. листопада. — Сер Остен Чемберлейн, британський міністер закордонних справ, одержав сьогодні польську ноту, в якій Польща заявляє, що політична незалежність Литви і її територіальна інтегральність не є загрожені.

Ноту вручив польський міністер Скірмунт, який заявив, що Польща хоче лише закінчити воєнний стан, що існує між Польщею а Литвою.

Завтра рада Ліги Націй відкритим свою сесію в Женеві й буде обговорювати польсько-литовську справу. Чи влість вона поладити спір між обома державами, є дуже сумнівним. Якраз Ліга Націй одобрила насильне захоплення Вильни польським генералом Желіговським.

Що сесію Ліги Націй вважають дуже важною свідчить чох-

би той факт, що до Женеві їдуть польський прем'єр Пілсудський і литовський прем'єр Вальдемарс.

ЗНОВУ РОЗБИЛИ ПОВСТАНЦІВ У МЕКСИКУ.

МІСТО МЕКСИКО, 27. листопада. — Опізнані депеші до "Ель Універсаль" зі стейту Халіско повідомляють, що федеральне військо під команду генерала Убальдо Гарзи окружило 400 повстанців, убило їх провідника Вікторію Даміана й около 20 повстанців і багатьох з них ранило. Бій був зведений минулої неділі в околиці Льюс Альтос, у стейті Халіско.

Попередні урядові звідомлення доносили, що на тій території повстали збройно "католицькі фанатики".

Болдвин не прийняв депутації безробітних майнерів

ВЕЛИКИЙ МІТІНГ НА ТРАФАЛГАРСЬКІЙ ПЛОЩІ ОСУДЖУЄ ПОВЕДЕННЯ ПРЕМ'ЄРА І ЗАКЛИКАЄ ПОСЛІВ ПАРТІ ПРАЦІ ДО ОБСТРУКЦІ В ПАРЛЯМЕНТІ, ЩОБ ПРИМУСИТИ УРЯД БОЛДВИНА ДО РЕЗИГНАЦІЇ.

ЛОНДОН, 25. листопада. — Прем'єр Болдвин заявив, що не хоче бачитися з безробітними майнерами з Валлі, які прийшли пішки до Лондону, щоб предложити урядові й парламентам свої домагання.

Майнери зробили 200 миль дороги й тепер дуже невдоволені відмовою Болдвина вислухати їх. Одначе їхні провідники кажуть, що мета походу осигнена, бо вона звернула увагу англійської суспільності й цілого світа на розпачливе положення безробітних майнерів.

ЛОНДОН, 27. листопада. — Безробітні валлійські майнери, що йшли пішки 200 миль з долини Рондда до Лондону, щоб домагатися від уряду допомоги, мали сьогодні по полудні на Трафалгарській площі останній великий мітінг і завтра від'їдуть залізницею домі.

Мала армія безробітних майнерів увійшла на площу й до неї прилучилося около 6,000 лондонських робітників, що заступали ріжні робітничі організації. Коло пам'ятника лорда Нелсона виголосив промови, в яких напівтону прем'єра Болдвина за його відмову прийняти депутацію безробітних майнерів.

На мітінгу ухвалено також резолюції, які закликають послів Партії Праці робити обструкцію в парламенті, щоб примусити уряд Болдвина до резигнації.

Після того відбулася колекта на оплачення подорожі майнерів до Валлі.

НЕ ЗРОБЛЕНО НИЧОГО В СПРАВІ ВІДНОВЛЕННЯ ВЗАЄМИН.

ЛОНДОН, 29. листопада. — У відповідь на запитання в парламенті, прем'єр Стенлі Болдвин заявив сьогодні, що ні Велика Британія, ні Радянський Союз не підняли ніяких кроків, що змагали б до відновлення дипломатичних зносин між обома країнами.

Болдвин сказав, що в своїй недавній промові він навів умови, на яких Велика Британія готова була-б взяти під увагу відновлення таких зносин, одначе не було ще ніякого задоволення, що радянський уряд

"застановить своє вмішування в британські внутрішні справи".

ЛОНДОН, 29. листопада. — Джеймс Рук, моряк, який був без праці через два роки, кинув сьогодні камінь у вікно резиденції прем'єра і збив його.

Коли його арештовано і взято на поліційну стацію, Рук сказав, що зробив це для того, щоб дістатися до в'язниці, замість ходити вулицями, а також щоб піднести протест проти прем'єра Болдвина за його апатію й байдужність до безробітних робітників.

РІЖНІ ВІСТІ

РЕВІЗІЯ В УКРАЇНСЬКИХ ПОСЛІВ. КІЛЬКО Є БЕЗРОБІТНИХ У ПОЛЬЩІ.

Дня 4. листопада ц. р. відбулася ревізія в посольських готелю в Варшаві, що прилягає до соймового будинку. Ревізію перевели, мимо протесту послів, функціонари слідчої поліції в українських послів: Підгірського, Козницького, Дмитрюка і сенатора Карпінського. Поліція забрала зі собою дві валізи з паперами і дві теки, у посла Підгірського, який був присутній підчас ревізії, переведено крім того особисту ревізію, одначе не знайдено нічого.

Вечером явилися перед посольським готелем функціонари слідчого уряду вдруге й хотіли дістатися до готелю, та цим разом станула ім на перешкоди маршалківська сторожа, яка заборонила функціонерам поліції виходити до готелю, в яким живуть посли.

Характерним являється те, що посол Підгірський уважав за відповідне повідомити посла Хруцького, а цей знову здав справу маршалкові Ратаєві, що в кімнаті, в якій перебував ревізію, останній почував комуністичний посол Пашук.

У зв'язку з ревізією в соймовому готелі в Варшаві переведено також ревізію і арештування у Львові.

НЕ ВІЛЬНО ПОМАГАТИ ПОЛІТИЧНИМ В'ЯЗНЯМ.

Внесені Українським Комітетом Допомоги Політичним в'язням на затвердження статут львівського воєводства відкинуло, бо утворення такого товариства — на думку воєводства — є вмішування в справи адміністрації держави.

ВІДГОМ БІВІВСТВА КУРАТОРА СОБІНСЬКОГО.

Найдалі в січні має відбуватися у Львові великий політичний процес проти мнимих убійників куратора Собінського. На лави обвинувачених заведе 17 осіб. Акт обвинувачення вручено вже всім арештованим.

РОЗПІЧНУТЬ ПЕРЕГОВОРИ В СПРАВІ УТВОРЕННЯ КОАЛІЦІЇ.

Національно-селянська партія з д-ром Манію на чолі годиться кооперувати з урядом; бувший прем'єр Авереску також обіцяв підтримку для Вантіла Братіяну.

БУКАРЕШТ, 26. листопада. — На днях розпочнуться переговори між Вантілою Братіяну, новим прем'єром і провідником ліберальної партії, а Ю. Манію, провідником опозиційної національно-селянської партії, в справі утворення коаліційного уряду.

Бувший прем'єр Авереску, провідник народної партії, обіцяв підтримку новому уряду з Вантілою Братіяну на чолі.

Уважають, що др. Манію, провідник національно-селянської партії, яка домагалася повороту Кароя, згодиться на те, щоб теперішній уряд остав при владі до січня і зміг провести бюджет та інші важні справи.

Публично він домагався розв'язання парламенту й росписання нових виборів.

БУКАРЕШТ, 28. листопада. — Вантіла Братіяну, брат помершого прем'єра Братіяну, зібрав сьогодні вибраний президентом ліберальної партії на місце помершого прем'єра.

Промовляючи перед виконавчим комітетом партії, Вантіла, який виконує тепер обов'язки прем'єра, заявив, що політика румунського уряду остане незмінна.

БУВШИЙ ПРЕМ'ЄР НІТТІ КАЖЕ, ЩО ІТАЛІЯ СТАЛА В'ЯЗНИЦЕЮ.

ЛОНДОН, 24. листопада. — На відкриттю противоенної конференції бувший італійський прем'єр Нітті виголосив сьогодні промову, в якій гостро атакував європейських диктаторів взагалі, а прем'єра Муссоліні з окрема.

Повторяючи заяву, яку він зробив у середу відносно великої небезпеки нової європейської війни, Нітті заявив: "Ліга Націй тепер є тільки видовищем, у якому беруть участь диктаторські уряди на те, щоб могли її розбити".

Про Італію сказав: "Італія є в'язницею, де життя стало невинним і все є штучне".

Нітті гостро осуджував режим Муссоліні і, як буржуазний політик, зробив такий висновок з теперішнього положення:

ІТАЛІЙСЬКІ ФАШІСТИ "ЛЕГАЛЬНО" ЗАГАРБЮЮТЬ АЛЬБАНИЮ.

РИМ, 24. листопада. — Тут оповіщено сьогодні, що Італія й Альбанія підписали оборонний союзний договір на 20 років. Договір був підписаний у Тірані, столиці Альбанії, у вівторок.

Італія й Альбанія зобов'язують себе ужити всіх засобів, щоб загарантувати одна другій безпеченство й стринити всякий зовнішній напад спільною обороною. Обидві держави зобов'язують себе обмінюватися військовими, фінансовими та іншими ресурсами і, на випадок війни, не підписувати сепаратного перемир'я або миру.

Договір є очевидно прямою відповіддю на угоду, підписану недавно Францією та Югославією, сусідкою Італії й Альбанії.

(Повище згаданий договір, це в дійсності "легальне" загарбання фашистською Італією слабенької й безпомічної Альбанії.)

ПОЛЬЩА ВИКИДАЄ БЕЗРОБІТНИХ. АДЕЛЕЙД, Австралія, 28. листопада. — Тисяча безробітних хотіли дістатися сьогодні до скарбового будинку й говорити з прем'єром. Вони були викинені поліцією, яка уживала своїх законів.

АРЕШТ КОМУНІСТІВ У ТУРЕЧЧИНІ.

КОНСТАНТИНОПОЛЬ, 22. листопада. — Недавно арештовано в Туреччині 9 інтелігентів за комуністичну пропаганду. Тепер знову доносять про арештування 57 комуністичних агітаторів у вілєях Смирна й Адана.

Вони будуть обвинувачені за творення тайних організацій, що противяться турецьким законам, які вимагають зарештування таких організацій.